Nr.: 193163718 / 63788

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering: **1 juni 2021**

Onderwerp: **10% Meer bomen in en nabij de kernen**

Datum: **6 april 2021**

Korte samenvatting
De raad wordt voorgesteld een krediet van maximaal € 2,0 miljoen beschikbaar te stellen voor het realiseren van de ambitie van 10% meer bomen in en nabij de kernen, afhankelijk van het te kiezen scenario. Het gaat om de aanplant van 1750 nieuwe bomen, hetzij in het openbaar gebied, hetzij als ter beschikking te stellen bomen voor de aanplant in tuinen. Het kan ook gaan om de aanplant van bomen aan de randen van de kernen.

Voorgesteld besluit
De raad wordt voorgesteld:
1. Een krediet van maximaal € 2,0 miljoen beschikbaar te stellen uit de reserve Enecogelden voor het realiseren de ambitie van 10% meer bomen in en nabij de kernen, afhankelijk van het te kiezen scenario. De begroting conform dit besluit aan te passen.

Inleiding
Voor u ligt het voorstel voor het realiseren van de ambitie van 10% meer bomen in en nabij de kernen van onze gemeente. In de elf kernen bevinden zich ongeveer 17.500 bomen. Dit voorstel betreft het aanplanten van 1.750 bomen in en nabij de kernen.
Het voorstel wordt gedaan in de marge van de raadsinformatiebrief ‘Haalbaarheidsonderzoek naar 10% meer bomen in de Krimpenerwaard’. Deze brief van 8 december 2020 aan uw raad was onderdeel van Informatie van het college in de raadsvergadering van 2 en 3 februari 2021. Dit laatste onderzoek is gericht op de aanplant van bomen in het buitengebied in samenwerking met partijen als Provincie Zuid-Holland, Groenalliantie Midden-Holland en Staatsbosbeheer.

Beoogd resultaat
Het realiseren van de ambitie van 10% meer bomen in en nabij de kernen.

Argumenten
1.1 Het gaat om een herhaalde wens.
De wens is onder meer beschreven in de motie M20-021. Uw raad nam op 14 juli 2020 deze motie aan en roept het college op om de raad te informeren over de toezegging aan de raad om 10% meer bomen in de gemeente te realiseren.

1.2 Het project past bij het collegeprogramma en coalitieprogramma.
Het project past bij verschillende ambities in het Collegeprogramma 2019-2022 Krimpenerwaard: duurzamer en vitaler. De ambities uit het Coalitieakkoord 2019-2022: Met ambitie samen verder! zoals hierna uitgewerkt.

1.3 Het project draagt bij aan klimaatadaptatie.
Het project levert een bijdrage aan het klimaatbestendig maken van Krimpenerwaard en is een bijdrage aan de mondiale opgave. In bebouwd gebied zorgen bomen voor verlaging van het hitte-eilandeffect dankzij hun verkoelende werking. De bomen zorgen voor het verlagen van het risico op wateroverlast.
Bomen houden regenwater vast in de kroon en op de stam; een deel van het water verdampt en een deel wordt vertraagd afgevoerd. Bomen zorgen ervoor dat regenwater gemakkelijker door de bodem wordt verwerkt.

1.4 Het project draagt bij aan biodiversiteit.
Het project levert een bijdrage aan het behouden en verbeteren van de biodiversiteit in Krimpenerwaard. De biodiversiteit neemt toe waarmee de veerkracht van het ecosysteem wordt versterkt. Veel bomen vormen een op zichzelf staand ecosysteem, waar veel insecten, en dus weer vogels en andere fauna op af komen. Bomen bieden leefruimte en voedsel aan tal van organismen zoals korstmossen en schimmels.

1.5 We stimuleren eigen initiatief.
Van de 1750 nieuwe bomen kan een deel of een merendeel beschikbaar worden gesteld voor het aanplanten in tuinen. Wij stimuleren hiermee eigen initiatief. Onze inwoners, ondernemers en organisaties worden partners. Tevens worden ze actief betrokken bij de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

De uitwerking is eenvoudig. De gemeente stelt op aanvraag een boom beschikbaar, de aanvrager plant de boom. Er zijn wel een enkele spelregels. De tuin moet voldoende ruimte en kansen bieden, om de boom tot volle wasdom te laten komen. De boom mag niet leiden tot overlast voor de buren of hinder opleveren voor de openbare weg. De bomen worden eigendom. Verder worden geen regels gesteld: Meer ruimte door minder overbodige regels.

1.6 De lasten kunnen worden gedekt vanuit de reserve Enecogelden.
Het project vraagt een investering van maximaal € 2,0 miljoen, afhankelijk van het te kiezen scenario.
Een specificatie van dit bedrag is als niet openbaar document toegevoegd in bijlage 1. De beleidslijn is om incidentele lasten te dekken vanuit incidentele middelen. De inzet van de Enecogelden voor 10% meer bomen past binnen één van de intenties die uw raad heeft aangegeven ten aanzien van de besteding (duurzaamheid) en past binnen de denklijnen zoals besproken in de raad.

Kanttekeningen
1.1 Het project vraagt de nodige flexibiliteit in de uitvoering.
De nieuwe bomen moeten voldoende de ruimte krijgen om tot volle wasdom te komen, zowel bovengronds als ondergronds. De beoogde plaatsen in het openbaar gebied zijn gecontroleerd (bovengronds). De ondergrondse situatie wordt pas duidelijk bij de werkvoorbereiding: het onderzoeken van de ligging van kabels en leidingen en de bodemgesteldheid. Het is belangrijk dat er voldoende ruimte is voor grondverbetering.

1.2 Het project levert extra onderhoudskosten op.
De eerste kosten van het water geven en van zogenoemde begeleidingssnoei horen bij de eerste aanleg en komen ten laste van het krediet. De bomen blijven na de aanplant nog twee jaar binnen het project, voordat de overdracht in beheer plaatsvindt. De nieuwe bomen dragen in 2024 voor het eerst bij aan de gewone begroting. Na afloop van het hele project is maximaal € 25.000,- à € 30.000,- extra per jaar nodig voor het onderhouden van het bomenbestand (extra in vergelijking met het huidige onderhoudsbudget).
De instandhouding van de gemeentelijke bomen op lange termijn is een aandachtspunt. Dat komt in het jaar 2025 aan de orde bij de voorbereiding van het integrale plan IBOR 3 voor de openbare ruimte, planperiode 2026-2029.

1.3 Er is nog geen besluit genomen over de inzet van de Enecogelden.
Het lag en ligt in de bedoeling om samen met de inwoners, gemeenteraad en de organisatie tot een goede besteding van de Enecogelden te komen. Hiervoor was een traject uitgedacht, maar door de coronacrisis laat de uitvoering op zich wachten. Maar zoals aangegeven past de besteding binnen de uitgesproken intentie en besproken denklijnen.

Alternatieven
Hierna wordt een aantal scenario's gepresenteerd voor het realiseren van 10% meer bomen in en nabij de kernen.

Scenario 1: het aanplanten van 1750 bomen binnen de kernen (openbaar gebied)
In dit scenario worden alle 1750 nieuwe bomen geplant in het openbaar gebied. De bomen blijven volledig gemeentelijk eigendom, zijn in beheer en onderhoud van de gemeente. De bomen dragen niet alleen bij aan duurzaamheid, biodiversiteit en klimaatadaptatie; de bomen versterken de groenstructuur in de kernen.

Scenario 2: het beschikbaar stellen van 1750 bomen aan particulieren binnen de kernen
In dit scenario worden alle 1750 nieuwe bomen ter beschikking gesteld voor de aanplant in tuinen. De bomen worden particulier eigendom, zijn in beheer en onderhoud bij de particulier. Onze inwoners, ondernemers en organisaties worden partners. De aanplant is afhankelijk van de mate van belangstelling. De voorwaarden moeten zodanig zijn dat de boom tot volle wasdom kan komen, zonder dat het hinder oplevert.

Scenario 3: het aanplanten van 1750 bomen aan de rand van de kernen
In dit scenario worden alle 1750 nieuwe bomen geplant aan de rand van de kernen. Denk hierbij aan (bestaande) landschapselementen of recreatiegebieden. De aanplant van bomen aan de rand van de kernen is afhankelijk van het resultaat van het in de inleiding genoemde onderzoek. Op welke termijn kunnen welke aantallen bomen worden geplant? Hoe worden grondverwerving, eigendom, beheer en onderhoud geregeld?

Scenario 4: een combinatie van scenario 1,2 en 3
Het college stelt voor te kiezen voor een combinatie van scenario 1, 2 en 3. In eerste instantie het realiseren van 1750 nieuwe bomen in de kernen: hiervan 1500 bomen in openbaar gebied en 250 bomen bij particulieren. Indien tijdens de uitvoeringsperiode de mogelijkheid ontstaat om een deel van de 1750 bomen (maximaal de helft) te realiseren aan de rand van de kernen, kan hiervoor worden gekozen.

Een besluit over deze of een andere combinatie is aan uw raad. De kredietraming van € 2,0 miljoen (zie in bijlage 1) is gebaseerd op de genoemde eerste instantie.

Financiën
Op het moment van schrijven is in de reserve Eneco gelden een bedrag beschikbaar van bijna € 15,3 miljoen. Hierop ligt vooralsnog geen claim. Dat betekent dat er binnen de reserve ruimte beschikbaar is om de benodigde € 2,0 miljoen (maximaal) hieruit te dekken.
Tot en met 2023 wordt nog geen extra onderhoudsbudget aangevraagd (zie ook Kanttekening 1.2). Na afloop van het hele project is maximaal € 25.000,- à € 30.000,- per jaar extra nodig voor het onderhouden van het bomenbestand. In het jaar 2025 wordt geadviseerd over de instandhouding van de nieuwe bomen op lange termijn.

Juridische zaken
Geen bijzonderheden.

Participatie en extern overleg
Wij hebben een communicatieplan in voorbereiding. In het geval van een positief besluit treedt het in werking. In verband met corona staat de Boomfeestdag dit jaar gepland op 10 november 2021. Dit is een uitstekende kans voor het planten van een feestelijke eerste boom of meerdere. Dit in samenwerking met de scholen.

Vervolgtraject en uitvoering
Gedacht kan worden aan een uitvoeringsperiode van drie tot vijf jaar.
Indien wordt gekozen voor een uitvoeringsperiode van drie jaar, dan is dat een flinke opgave voor zowel de organisatie als de markt. Het laatste plantseizoen is 2023-2024. De laatste bomen gaan dan per 2026 over in beheer. Bij een uitvoeringsperiode van vijf jaar is het laatste plantseizoen 2025-2026. De laatste bomen gaan in dat geval per 2028 over in beheer.

Als er een uiterste datum is voor de besluitvorming in de raad, dan datum en reden vermelden.
Ons college houdt de datum van 1 juni 2021 aan als gewenste datum van de besluitvorming. We kunnen dan tijdig aan de slag met de werkvoorbereiding en de aanbesteding, zodat de eerste shift bomen in het vierde kwartaal van dit jaar in uitvoering kan.

Bijlagen
Bijlage 1: Kredietraming niet openbaar

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van gemeente Krimpenerwaard,

de secretaris,	de burgemeester,
J. Hennip	mr. R.S. Cazemier

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Krimpenerwaard,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 6 april 2021 inzake 10% Meer bomen in en nabij de kernen

gelet op verschillende ambities in het coalitieprogramma en het collegeprogramma;

Besluit:

1. Een krediet van maximaal € 2,0 miljoen beschikbaar te stellen uit de reserve Enecogelden voor het realiseren van de ambitie van 10% meer bomen in de kernen, afhankelijk van het te kiezen scenario. De begroting conform dit besluit aan te passen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 1 juni 2021,

de griffier, de voorzitter,

dr. M-L van Muijen mr. R.S. Cazemier